

Рішення
разової спеціалізованої вченої ради
про присудження ступеня доктора філософії

Здобувач ступеня доктора філософії Тарас КОБЕЦЬ, 1983 року народження, громадянин України, освіта вища: закінчив у 2006 р. Державний вищий навчальний заклад "Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника" за спеціальністю Мова та література (англійська), працює як самозайнята особа – бізнес-аналітик, м.Івано-Франківськ, виконав акредитовану освітньо-наукову програму «Політологія».

Разова спеціалізована вчена рада ДФ 20.051.186, утворена наказом ректора Карпатського національного університету імені Василя Стефаника Міністерства освіти і науки України, м. Івано-Франківськ, від 6 квітня 2026 року № 440, у складі:

Голови разової
спеціалізованої вченої
ради –

Василя КЛИМОНЧУКА, доктора політичних наук,
професора, професора кафедри політичних наук
Карпатського національного університету імені
Василя Стефаника.

Рецензентів –

Сергія ДЕРЕВ'ЯНКА, доктора політичних наук,
професора, професора кафедри політичних наук
Карпатського національного університету імені
Василя Стефаника;

Світлани МАТВІЄНКІВ, кандидата політичних
наук, доцента, доцента кафедри політичних наук
Карпатського національного університету імені
Василя Стефаника.

Офіційних опонентів –

Світлани НАУМКІНОЇ, доктора політичних наук,
професора, завідувача кафедри політичних наук і
права Державного закладу «Південноукраїнський
національний педагогічний університет ім. К. Д.
Ушинського»;

Василя ГУЛАЯ, доктора політичних наук,
професора, завідувача кафедри міжнародної
інформації Національного університету «Львівська
політехніка».

на засіданні 19 червня 2026 року ухвалила рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки Тарасу КОБЦЮ на підставі публічного захисту дисертації «Політико-інформаційний складник когнітивної безпеки сучасної України» зі спеціальності 052 Політологія.

Дисертацію виконано в Карпатському національному університеті імені Василя Стефаника, Міністерства освіти і науки України, м. Івано-Франківськ.

Науковий керівник: Іван МОНОЛАТІЙ, доктор політичних наук, професор, Карпатський національний університет імені Василя Стефаника, завідувач кафедри політичних наук.

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису.

Наукова новизна та теоретичне значення одержаних результатів дисертаційного дослідження полягає в концептуалізації когнітивної безпеки як самостійного стратегічного напрямку державної політики в умовах гібридної війни, а також у розробці теоретичних, методичних і прикладних підходів до її забезпечення в контексті політичної безпеки та інформаційного суверенітету України.

Уперше запропоновано концепт когнітивного суверенітету як стратегічної мети національної безпекової політики, що передбачає здатність держави зберігати контроль над своїм ментальним простором, захищати суспільну свідомість від зовнішнього впливу та формувати національні смисли у внутрішньому й міжнародному комунікативному середовищі. Також вперше обґрунтовано структурно-функціональну модель когнітивної безпеки України як складника політичної безпеки, що охоплює блоки когнітивної стійкості, публічної комунікації, інформаційного захисту, наративної стратегії, освітньо-просвітницької діяльності та міжнародної координації. Така модель може бути використана для стратегічного планування та розробки національної політики у сфері когнітивної безпеки.

У дисертаційній роботі *удосконалено*: теоретико-методологічні підходи до розуміння когнітивної безпеки як інтегративного політичного феномену, що охоплює інформаційні, психологічні, соціальні, культурні та технологічні виміри безпеки держави, а також забезпечує захист свідомості громадян від деструктивних впливів у гібридній війні; класифікацію когнітивних загроз у політичному просторі за джерелом походження, рівнем реалізації, масштабом впливу, інструментами здійснення (дезінформація, ІПСО, пропаганда, дипфейки, алгоритмічні атаки) та ступенем підриву суспільної стійкості; модель когнітивної безпеки України, що передбачає чотири ключові компоненти: нормативно-правовий (законодавче регулювання та стандарти), освітній (медіаграмотність, критичне мислення), комунікаційно-інституційний (участь держави, медіа, громадськості) та технологічний (системи моніторингу, виявлення і нейтралізації когнітивних атак); концептуальні підходи до аналізу стратегічних наративів та контрнативів у межах когнітивної війни, а також методику їх використання для посилення політичної стійкості, згуртованості суспільства та легітимації державних інституцій; методологічні засади порівняльного аналізу когнітивної безпеки, що дозволили зіставити міжнародні практики та виробити рекомендації щодо імплементації успішних моделей в українському безпековому контексті; механізми забезпечення когнітивної резильєнтності – здатності особистості, громади та держави зберігати критичне мислення, ідентичність і раціональність у ситуації масованого інформаційного впливу.

Новий рівень розвитку в науковій роботі отримали: понятійно-категоріальний апарат дослідження, зокрема трактування термінів «когнітивна безпека», «когнітивна війна», «когнітивна стійкість», «гібридна агресія», «ментальні операції», а також їх співвідношення з поняттями «інформаційна

безпека», «національна безпека», «політична стабільність»; підходи до структуризації механізмів забезпечення когнітивної безпеки з урахуванням політичного контексту, інформаційного середовища, інституційного потенціалу та глобальних викликів, спричинених цифровізацією; науково-практичні підходи до побудови стратегій публічної комунікації як інструменту посилення довіри до інституцій, згуртування суспільства та забезпечення суб'єктності України в міжнародному дискурсі в умовах гібридної війни; пропозиції щодо інтеграції когнітивної безпеки в систему стратегічного планування та національного безпекового менеджменту, створення системи когнітивного моніторингу, законодавчого регулювання, аналітики та освітніх ініціатив; бачення когнітивної безпеки як основи політичного та інформаційного суверенітету держави, що забезпечує її здатність протидіяти гібридним впливам і зберігати єдність у ситуації екзистенційних загроз.

Дисертація виконана державною українською мовою.

Дисертаційна робота складається зі вступу, чотирьох розділів, що поділяються на дванадцять підрозділів, висновків, списку використаних джерел та літератури, який налічує 275 позицій, з них 86 – іноземними мовами, і додатків (на 7 сторінках). Загальний обсяг дисертації – 238 сторінок, з них основний текст – 178.

Дисертація відповідає вимогам наказу Міністерства освіти і науки України № 40 від 12 січня 2017 р. (зі змінами) «Про затвердження вимог до оформлення дисертації», що відповідає вимогам Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» від 12.01.2022 №44 (зі змінами).

Здобувач має 6 наукових публікацій за темою дисертації, з них: 5 статей у наукових виданнях, внесених до Переліку наукових фахових видань України, 1 стаття – у фаховому науковому журналі, який індексується наукометричною базою Scopus, що відповідає вимогам Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» від 12.01.2022 №44 (зі змінами):

1. Кобець Т. Основні підходи до розуміння «когнітивна безпека» в сучасній

науці: політичний та інформаційний аспект. *Вісник Львівського університету. Серія філософсько-політологічні студії*. 2023. Вип. 49. С.278–285.

DOI: <https://doi.org/10.30970/PPS.2023.49.34>

URL: http://fps-visnyk.lnu.lviv.ua/archive/49_2023/34.pdf

2. Кобець Т. Когнітивна безпека в умовах гібридної війни. *Вісник Прикарпатського університету. Серія: Політологія*. 2024. Випуск 17. С.67–73.

DOI: <https://doi.org/10.32782/2312-1815/2024-17-9>

URL: <https://journals.pnu.if.ua/index.php/politology/article/view/116/11416>

3. Кобець Т. Аналіз загроз когнітивній безпеці українського суспільства: класифікаційні підстави. *Вісник Прикарпатського університету. Серія: Політологія*. 2024. Випуск 19. С.67–72.

DOI: <https://doi.org/10.32782/2312-1815/2024-19-8>

URL: <https://journals.pnu.if.ua/index.php/politology/article/view/182/178>

У дискусії взяли участь голова і члени спеціалізованої вченої ради та присутні на захисті фахівці:

1. Василь КЛИМОНЧУК – доктор політичних наук, професор, професор кафедри політичних наук Карпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Оцінка позитивна, зауважень немає.

2. Сергій ДЕРЕВ'ЯНКО – доктор політичних наук, професор, професор кафедри політичних наук Карпатського національного університету імені Василя Стефаника національного університету імені Василя Стефаника.

Оцінка позитивна, зауважень немає.

3. Світлана МАТВИЄНКІВ – кандидат політичних наук, доцент, доцент кафедри політичних наук Карпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Оцінка позитивна, зауважень немає.

4. Світлана НАУМКІНА – доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри політичних наук і права Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет ім. К. Д. Ушинського»;

Оцінка позитивна, зауважень немає.

5. Василь ГУЛАЙ – доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри міжнародної інформації Національного університету «Львівська політехніка».

Оцінка позитивна, зауважень немає.

Результати відкритого голосування:

«За» 5 членів ради,

«Проти» 0 членів ради.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада ДФ 20.051.186 Карпатського національного університету імені Василя Стефаника Міністерства освіти і науки України, м. Івано-Франківськ, присуджує Тарасу КОБЦЮ ступінь доктора філософії (PhD) з галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки зі спеціальності 052 Політологія.

Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

Голова разової
спеціалізованої вченої ради

Василь КЛИМОНЧУК